

මහාචාර්ය ෂෝන් මැක්මිකින් සහ
ඓතිහාසික මුසාවක නිර්මාණය (දෙවැනි කොටස)

Professor Sean McMeekin and the construction of a historical lie (Part II)

ඩේවිඩ් නෝර්න් විසිනි
2017 ජූලි 10
දෙවැනි කොටස

මහාචාර්ය ෂෝන් මැක්මිකින්ගේ ලෙහිනි පර්මානු අධිරාජ්‍යවාදයේ ඒජන්තයෙක් විය යන ප්‍රකාශය පදනම්ව ඇත්තේ, "පර්මානු රත්තරන්" පිලිබඳ කුප්‍රකට බොරුව එලිදරව් කරන ඓතිහාසික පර්යේෂණ, බාඩ් විද්‍යාල ශාස්ත්‍රාලිකයා විසින් දැනුවත්වම වැරදියට අර්ථකථනය කරනු ලැබීම මතය.

2017 ජූනි 30 වන දින ලෝක සමාජවාදී වෙබ් අඩවිය, "මහාචාර්ය මැක්මිකින් අපකීර්තිමත් ලෙහිනි-විරෝධී අපවාද අලුත් කරයි" යන ලිපිය පල කළේය. මගේ ලිපිය, ජූනි 19 වන දින නිව්යෝර්ක් ටයිම්ස්හි පලවූ මැක්මිකින්ගේ ලිපියකට ලියූ පිලිතුරක් විය. බාඩ් විද්‍යාලයේ ඉතිහාසය පිලිබඳ මහාචාර්යවරයා සිය ලිපිය තුළ චෝදනා කළේ, 1917 අප්‍රේල් මාසයේ ලෙහිනි රුසියාව කරා පෙරලා පැමිණියේ පර්මන් අධිරාජ්‍යවාදී ආන්ඩුවේ ඒජන්තයෙකු ලෙස බවය. ජූනි 30 ලිපියේ මා සඳහන් කළ පරිදි:

ලිපිය පදනම් වී ඇත්තේ, මැක්මිකින් පල වූ මැක්මිකින්ගේ "රුසියානු විප්ලවය: නව ඉතිහාසයක්" (*The Russian Revolution: A New History*) නම් පොත මතය. එය වඩාත් හොඳින් විස්තර කළ හැක්කේ, ස්පාඤ්ඤයේ ෆ්‍රැන්කෝ, විලියම් පිනෝෂේ හෝ ඇමරිකාවේම ජේ. එඩ්ගාර් හුවර් නම අමතර කාලය තුළ "ඉතිහාසය ලිවීම"ට අත ගැසුවා නම්, ඔවුන් විසින් රුසියානු විප්ලවය සම්බන්ධයෙන් ලියැවෙන්නට ඉඩ තිබුණු වර්ගයේ එකක් ලෙසය. එය ඉතිහාස කෘතියක් ලෙස හඳුන්වා දිය නොහැක. මක්නිසාදයත්, ඉතිහාස කෘතියක් සම්පාදනය කිරීම සඳහා අවශ්‍ය දැනුම් මට්ටම, වෘත්තීය ප්‍රවීණත්වය හෝ කරුණුවලට ගරු කිරීමේ ගුණය මැක්මිකින් සතු නොවන හෙයිනි. මැක්මිකින්ගේ පොත හුදෙක් කොමියුනිස්ට් විරෝධී ප්‍රචාරනයේ අභ්‍යාසයක් පමණක් වන අතර කිසිවෙකුට ඉන් කිසිවක් හෝ උගත හැකි නොවේ.

පසුගිය සතිය තුළ මම, දශක ගනනාවක් පුරා සැලකියයුතු ඓතිහාසික පර්යේෂණ ගනනාවකට විෂය වූ "පර්මන් රත්තරන්" පිලිබඳ කරුණ සම්බන්ධයෙන් දිගටම අධ්‍යයනය කළෙමි. මැක්මිකින්ගේ චෝදනා බැරැරැම් ඉතිහාසඥයන් විසින් තහවුරු කෙරී ඇති කරුණු සමග සසඳා බැලීමට මම විශේෂයෙන්ම උනන්දු වීමි.

මැක්මිකින්ගේ පොත විමර්ශනය කිරීමේ දී, බෝල්ෂෙවික් නායකයාට එරෙහිව මහාචාර්යවරයාගේ චෝදනාපත්‍රය පිටුකොට දක්වන එහි අටවන පරිච්ඡේදයේ පහත දැක්වෙන ඡේදයට මගේ අවධානය යොමු විය:

තාවකාලික ආන්ඩුවේ ප්‍රතිවරපුරුෂ සේවයේ රුකියාව කළ කර්නල් බී.වී. නිකිටින්, සිය මතක සටහන් තුළ සාපරාධිකාරක විදුලි සංදේශ ගනාවක පිටපත් ගෙන හැර දැක්වීය. එහිදී ඔහු කියා සිටියේ, එවිජිනියා සුමෙන්සන් නම් බෝල්ෂෙවික් ඒජන්තවරයාක් (පර්මන් ආනයන ව්‍යාපාරයක් හරහා ඇය යටිමඩ් ගැසු) මුදල් බෝල්ෂෙවික් මධ්‍යම කාරක සහිතයෙකු වූ මයිසිස්ලොව් කොස්ලොව්ස්කි නම් පෝලන්ත නීතිඥයෙකුට ලබා දුන් බව ප්‍රශ්නකිරීම් හමුවේ පාපෝච්චාරනය කළ බවයි. රුසියාව හැර යාමෙන් පසු 1917 අග භාගයේ දී කෙරෙන්ස්කි, සයිබීරියානු බැංකුවක පැවැති සුමෙන්සන්ගේ ගිණුමෙන් රුබල් 75 0,000 ක් ආපසු ගැනීමේ සුප්‍රකට සිද්ධිය ද ඇතුළු තමන් දුටු බව පවසා සිටි ලේඛන පිලිබඳ මිත්‍ර පක්ෂයේ ඔත්තුසේවා සතු තොරතුරු ගැන පසු විපරමක් කර තම මතක සටහන්වල ලියා තැබීය. මේ දක්වාම බොහෝ ඉතිහාසඥයන් විශ්වාස කළේ, රුසියානු ලේඛනාගාරයේ ඒවා තහවුරු කරන සාක්ෂි නොමැති හෙයිනි මෙම විවාදශීලී දෑ අප්‍රකටව පැවතිය යුතු බවයි.¹

මෙම ඡේදයට මැක්මිකින් අධෝ ලිපි අංක 21 යොදා ඇති අතර එය, 372 වන පිටුවේ ඇති සටහනක් කරා පාඨකයා ගෙන යයි. මෙම සටහනේ මෙසේ දැක්වෙයි: "බෝල්ෂෙවිකයන්ගේ 'පර්මන් රත්තරන්' කරා යලි පැමිණීම 1995 ('The Bolsheviks' 'German Gold' Revisited) කෘතිය තුළ සෙමියොන්

ලියන්ද්‍රෙස්ගේ නිගමනය එපරිදිය.” එසේ දැන් අප දකින්නේ, ජර්මන් ආන්ඩුවේ මුලාශ්‍ර වල සිට බෝල්ශෙවික පෙට්ටිගම් කරා මුදල් පොම්ප කිරීම පිලිබඳ විදුලි සංදේශ සාක්ෂි “අප්‍රකටව පැවතිය යුතුය” යන ඔහුගේ තර්කයට සහාය දීමට මැක්මිකින් තවත් ඉතිහාසඥයෙකු, සෙමියොන් ලියන්ද්‍රෙස්, උපුටා දක්වන බවයි.

රොබට් සර්විස් හා ඉයන් තැවර් වැනි දක්ෂ ලෙස ඉතිහාසය මුසාකරනය කරන්නන් සමග ගනුදෙනු කොට ඇති මම, මැක්මිකින් සඳහන් කල සෙමියොන් ලියන්ද්‍රෙස්ගේ කෘතිය පරීක්ෂා කර බැලීම අත්‍යවශ්‍ය බැව් දැන සිටියෙමි. 372 වන පිටුවෙන් කර්කෂ මි ගඳක් වහනය විය. කෙටියෙන්ම කිවහොත්, මැක්මිකින් ලියන්ද්‍රෙස්ගේ පර්යේෂනයේ නිරවද්‍ය සංක්ෂිප්තයක් සම්පාදනය කොට ඇතැයි මට කිසිසේත් උපකල්පනය කල හැකි නොවීය.

සෙමියොන් ලියන්ද්‍රෙස් නොත්රොද්‍යාමි සරසවියේ ඉතිහාසය පිලිබඳ මහාචාර්යවරයෙකි. එහි ඉතිහාස අංශය ඔහුගේ වෘත්තීය කටයුතු පිලිබඳව දක්වන පැතිකඩ පහත දැක්වෙන පරිදිය:

සෙමියොන් ලියන්ද්‍රෙස් යනු, නූතන හා අද්‍යතන රුසියානු ඉතිහාසය: ශාස්ත්‍රීය නිබන්ධන හා ලේඛන (*Modern and Contemporary Russian History: Monographs and Documents*) ප්‍රකාශන මාලාවේ ආරම්භකයා හා එහි උතුරු ඇමරිකානු කතුවරයාය. තවද ඔහු නූතන රුසියානු ඉතිහාසය හා ඉතිහාස ලේඛනය පිලිබඳ සංග්‍රහයෙහි (*The Journal of Modern Russian History and Historiography*) සමාරම්භක කර්තෘවරයෙකි. ඔහුගේ ප්‍රකාශන අතරට- බෝල්ශෙවිකයන් “ජර්මානු රත්රන්” කරා යලි පැමිණීම: (1995)- 1917 චෝදනා පිලිබඳ විමර්ශනයක් (The Bolsheviks’ “German Gold” Revisited) රාජ්‍ය ධුමාවේ සභාපති සහ තාවකාලික ආන්ඩුවේ යුද කටයුතු ඇමති ඇලෙක්සැන්ඩර් ගුවිකොව්ගේ මතක සටහන් (1993) (The Memoirs of Alexander Guchkov" President of the State Duma and a Minister of War in the Provisional Government) ඒ.වී. ස්මොලින් සමග- වෙලුම් දෙකකින් යුත් සයිබීරියාවේ සිවිල් යුද්ධයේ හා චීනයේ පිටුවහලේ ජීවිතයේ කාලානුක්‍රම ලේඛනයක්: පීටර් වසිලෙව්ච් වොලොගොඩ්ස්කිගේ දින සටහන්, 1918-1925 -2002, (A Chronicle of the Civil War in Siberia and Exile in China: The Diaries of Petr Vasil'evich Vologodskii, 2002), ඩයෙට්මා චුල්ග් සමග හා වඩාත්ම මැතදී පල කල සාර්වාදයේ බිඳවැටීම: 1917 පෙබරවාරි විප්ලවයේ නොකී කපා, (ඔක්ස්ෆර්ඩ් සරසවි මුද්‍රණාලය, 2013, සංශෝධිත, කඩදාසි බැමීම සහිත මුද්‍රණය, 2014) (The Fall of Tsarism: Untold

Stories of the February 1917 Revolution) ඇතුළත් වෙයි. ඔහු ජර්මන්-ඇමරිකන් සභා පදනමේ, ජෝන් එම්. ඔලින් පදනමේ, මානව ශාස්ත්‍ර සඳහා වූ ජාතික උපපාදනයේ (එන්ර්එච්), හා ඉයර්හාට් පදනමේ ප්‍රධාන පෙලේ අධිසාමාජිකත්වය උසුලා ඇති අතර, *The Slavic Review*, *Kritika*, *The Soviet and Post-Soviet Review*, *Russian History*, *Berliner Jahrbuch für osteuropäische Geschichte*, *Zmanim*, *The Journal of Modern Russian History and Historiography*, *iy Otechestvennaia istoriia* යන ප්‍රකාශනවල ලිපි හා නිබන්ධන පල කොට ඇත.2

මෙම විමසුමට අදාල කෘතිය වන, බෝල්ශෙවිකයන් “ජර්මානු රත්රන්” කරා යලි පැමිණීම: (1995)- 1917 චෝදනා පිලිබඳ විමර්ශනයක් යනු, රුසියානු හා නැගෙනහිර යුරෝපීය අධ්‍යයන කේන්ද්‍රයේ කාල් බෙක් ජේපර්ස් ප්‍රකාශකයන් විසින් 1995 දී පල කරන ලද, පිටු 132 ක විෂය ග්‍රන්ථයකි. එය, ලෙනින්ට එරෙහිව තාවකාලික ආන්ඩුව නැගූ චෝදනා පදනම් කෙරුණු ලේඛන සම්බන්ධයෙන් කවර කලෙක හෝ සිදු කෙරී ඇති සවිස්තරතම විමර්ශනය වෙයි. ජර්මන් රජය හා බෝල්ශෙවිකයන් අතර මුදල් හුවමාරුව ලේඛනගත වී යැයි සිතනු ලබන, ප්‍රත්ස ආන්ඩුව විසින් රහස් කියවනු ලැබ රුසියානු තාවකාලික ආන්ඩුවට ලබා දෙන ලද විදුලිසංදේශ 66 ක් පරිවර්තනය කොට අධ්‍යයනය කිරීමට ලියන්ද්‍රෙස් කටයුතු කලේය.

මෙම ඓතිහාසික විමර්ශනයට ලියූ හැඳින්වීම තුල ලියන්ද්‍රෙස් අත්‍යවශ්‍ය පසුබිම් තොරතුරු සම්පාදනය කලේය:

ආන්ඩු විරෝධී නැගීටීමේ උච්ච අවස්ථාවේ, (“ජූලි දින”වල) 1917 ජූලි 4 වන දින, තාවකාලික ආන්ඩුවේ අධිකරන ඇමති පවෙල් එන්. පෙරෙවර්සෙව්, රාජද්‍රෝහී කටයුතු සම්බන්ධයෙන් බෝල්ශෙවික් නායකයන්ට චෝදනා එල්ල කෙරෙන ප්‍රවෘත්ති නිවේදනයකට අනුමැතිය දුන්නේය. ඊලඟ දිනයේ පලකෙරුණු වාර්තාව, ජර්මනිය සමග වෙනම සාම ගිවිසුමකට එලැඹීම හා “තාවකාලික ආන්ඩුව කෙරේ රුසියානු මහජනයාගේ විශ්වාසයට යටත් වල කැපීම” සඳහා සහාය ඒකරාශී කිරීමට ජර්මන් ආන්ඩුව විසින් ලෙනින් රුසියාව කරා එවන ලදැයි චෝදනා නැඟීය. ඔහුගේ කටයුතු සඳහා වැය කිරීමට මුදල් බර්ලනයේ සිට ස්ටොක්හෝම් හරහා පෙට්‍රොග්‍රෑඩය කරා යොමු කරන ලදැයි ද චෝදනා කරන ලදී. ස්ටොක්හෝම්වලදී මෙම මුදල් හුවමාරුව සිදුකරන ලද්දේ, බෝල්ශෙවිකයෙකු වූ ජේකබ් ෆර්ස්ටෙන්බර්ග් (හනෙකි) හා රුසියානු-ජර්මන් සමාජ ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදියෙකු

වූ ඇලෙක්සැන්ඩර් රිස්ට්‍රොයෙල් හෙල්ෆාන්ඩ් (පාර්වුස්) විසිනි. පෙට්‍රොග්‍රැඩියෙයි මුදල් ලබා ගත් ප්‍රමුඛයන් වූයේ බෝල්ෂෙවික් නීතිඥ මියෙස්ලෝ කොස්ලොවිස්කි හා ෆර්ස්ටෙන්බර්ග්-හනෙකිගේ ශ්‍රාතිශෙකු වූ එව්ජිනියා එම්. සුමෙන්සන්ය. ෆර්ස්ටෙන්බර්ග් සමග මූල්‍ය ගනුදෙනු සඳහා ආවරනය සැපයීමට ඇය සහ කොස්ලොවිස්කි වෙලද ව්‍යාපාරයක් පවත්වා ගෙන ගිය අතර, එමගින් ජර්මානු අරමුදලේ හුවමාරුව නීත්‍යානුකූල ව්‍යාපාරික ගනුදෙනුවක් ලෙස පෙනෙන්නට සලස්වන ලදී.

පලකෙරුණු වාර්තාව, චෝදනා පිලිබඳව පැවැති දෙආකාරයක සාක්ෂි ගැන සඳහන් කරයි. පලමු චෝදනාව - එනම්, ලෙනින් ජර්මනුන් සඳහා වැඩ කරමින් සිටියේ යන චෝදනාව- රඳා පැවතියේ, ජර්මන් කඳවුරක යුද සිරකරුවෙකුට සිටියදී ජර්මානු රහස් ඔත්තුසේවා නිලධාරීන් විසින් තමන්ට ඒ බව පවසන ලදැයි කියා සිටි එන්සයින් දිම්ත්‍රිඒ එස්. යෙර්මොලෙන්කෝගේ තරමක සැක උපදවන සුලු වාචික සාක්ෂිය මතය. දෙවැනි චෝදනාව - බෝල්ෂෙවිකයන් ජර්මන් මුදල් ලබා ගත් බවට වන චෝදනාව- රහසින් කියවන ලද, පෙට්‍රොග්‍රැඩිය හා ස්ටොක්හෝම් අතර මුදල් හුවමාරුවලට සම්බන්ධ වූවන් හුවමාරු කරගත් විදුලි පනිවුඩ මගින් වඩා හොඳින් ලේඛනගත ව තිබිණ. මෙකී චෝදනා ගැන සොයා බැලීමට නාවකාලික ආන්ඩුව විශේෂ පරීක්ෂන කොමිසමක් පත් කළේය. එහි නායකත්වය දැරුවේ පෙට්‍රොග්‍රැඩි අධිකරණ කාර්යාලයේ චෝදකවරයා වූ නිකොලායි එස්. කර්න්ස්කිය. කොමිසම, විදුලි පනිවුඩ සිය ප්‍රධාන සාක්ෂිය ලෙස සැලකූ අතර දෙසතියක ඇවෑමෙන් ජූලි 21 වන දින බෝල්ෂෙවික් නායකයන්ට එරෙහිව නිල වශයෙන් රාජද්‍රෝහී චෝදනා නගන ලදී. 3

මෙම හැඳින්වීම තුළ ලියන්ද්‍රෙස්, වසර 22 ක ඇවෑමෙන් මැක්මිකින් ලෙනින්ට එරෙහිව නගන සිය චෝදනා පදනම් කෙරෙන සාක්ෂි පිලිබඳව, විවේචනාත්මක කරුණු ගනනාවක් ගෙන හැර දැක්වීය. මුලදීම නිකිටින් විසින් උපුටා දක්වන ලද විදුලි පනිවුඩ පිලිබඳව මහාචාර්ය ලියන්ද්‍රෙස් මෙසේ ලිවීය:

කෙසේවෙතත්, මෙම ලේඛනවල ප්‍රභවය හා ඒවා නිසි පරිදි විශ්ලේශනය කර නොතිබීමේ කරුණ ද සැලකිල්ලට ගත් කල, ඒවා පරිහරනය කිරීමේදී ප්‍රවේශමකාරී විය යුතුය. පලමුව, නිකිටින් මේවා ප්‍රතිනිෂ්පාදනය කලේ, දශක දෙකකට ආසන්න කාලයකට ඉහත, 1917 දී, ප්‍රත්ස ඔත්තුසේවා වෙතින් ඉහත කී විදුලිපුවත්වල පිටපත් 29 ක් ලද අවස්ථාවේ ඔහු තැබූ සටහන්

ඇසුරෙනි. දෙවනුව, ප්‍රත්සුවන් එම විදුලි පනිවුඩ රහස් කියවා තුබුණේ, ඒවා සම්ප්‍රේශනය වන අතරතුර දී ය. ඒ අනුව ප්‍රතිනිෂ්පාදනයේ නිරවද්‍යතාවය පරීක්ෂා කල නොහැකි බවට පත්වේ. තව ද, අවසාන වශයෙන්, නිකිටින්ට මෙම ලේඛන අවශ්‍ය තරමින් පරීක්ෂා කිරීමට ප්‍රමාණවත් කාලයක් නොලැබුණි. ඔහුට ඒවා ලැබුණේ බෝල්ෂෙවික් නඩුවෙන් ඔහු ඉවත් කිරීමට යන්නම් කෙටි කලකට පෙර ය. නිකිටින්ගේ විදුලි පනිවුඩ 29 තුළ, ඒවා යැවුණු අංක, දින හෝ වේලාවන් සඳහන් නොවීම ඉහත කී සියල්ල විසින් පැහැදිලි කෙරෙනු ඇත. වැඩිදුරටත් කිව යුත්තේ, ඔහුලට පවතින වැරදීම, සාවද්‍යතා හා ඒවායේ සඳහන් වූ නම් හා ලිපිනයන්හි වැරදි අක්ෂර සංයෝජනයන් ද නියත වශයෙන්ම එම විදුලි පනිවුඩවල අර්ථය පැහැදිලි කිරීමට උත්සාහ කලවත් සාවද්‍ය නිගමන කරා කැඳවා ගෙන ගිය බවයි. 4

ලියන්ද්‍රෙස් තවදුරටත් මෙසේ ලියයි:

විදුලි පනිවුඩ 29 අර්ථකථනය හා ඒවා ක්‍රමානුකූලව සැකසීම සඳහා මේ දක්වා දරා ඇති එකම බැරැරැම් ප්‍රයත්නය දරන ලද්දේ, 1940 දී රට හැර ගිය ඉතිහාසඥ සර්ජි පී. මෙල්ගුනොව් විසිනි. එහෙත් නිකිටින්ගේ විදුලි පනිවුඩවල ඉහත සඳහන් කෙරුණු අඩුලුභූකම් සලකා බැලීමේදී හා එම කාලයේ මෙල්ගුනොව්ට අත ගසා ගත හැකි වූ මූලාශ්‍රයන් සීමාසහිත වීම හේතුවෙන් එම ඉතිහාසඥයාට එකී විදුලි පනිවුඩවල අන්තර්ගත දෑ ප්‍රමාණවත් ලෙස පැහැදිලි කල හැකිව තුබුණේ නැත. ඇත්තෙන්ම ඔහු, මෙම විදුලි පනිවුඩ මගින් ජර්මන් මුදල් බෝල්ෂෙවිකයන් කරා යැවුණු බව තහවුරු වේ ද යන්න සම්බන්ධයෙන් නිශ්චිත නිගමන කරා එලැඹුණේ නැත. ඔහු නිශ්චය කලේ ඒවා සැකසහිත කටයුතු ආවරනය කිරීමට යොදා ගැනුණා විය හැකි, යම් ආකාරයක කේතගත පනිවුඩ හුවමාරුවක් නියෝජනය කල බව පමණකි. 5

ලියන්ද්‍රෙස් පැහැදිලිවම මැක්මිකින්ගේ මූලික තර්කයට පටහැනිය. නොතුදාමිහි මහාචාර්යවරයා විදුලි සංදේශ සාක්ෂිවල නිකිටින්ගේ පිටපතේ විශ්වාසනීයත්වයෙහි පවතින දෑඩ සැකසහිත ස්වභාවය කෙරේ අවධානය යොමුකර ඇත. එහෙත් ඉදිරියෙහි සඳහන් වන දේ මැක්මිකින්ගේ ඉදිරිපත් කිරීම පිලිබඳ වඩාත් ගර්භිත වනු ඇත. මක්නිසාදයත්, එමගින් ඔහු තම මූලාශ්‍ර ලේඛන ඉතා දැනුවත්ව සහ හිතාමතා මුසාකරනය කල බැව් හෙලිදරව් කෙරෙන හෙයිනි. ලියන්ද්‍රෙස් මෙසේ ලිවීය:

නිකිටින්ගේ මතක සටහන් හෝ මෙල්ගුනොව්ගේ අධ්‍යයනය මගින් විදුලි පනිවුඩවල අර්ථය සම්බන්ධයෙන් වූ විවාදය විසඳනු ලැබුණේ නැත.

ඒ වෙනුවට සිදුවූයේ, පසුකාලීන ඉතිහාසඥයන් අතර, තාවකාලික ආන්ඩුව විසින් සලකා බලනු ලැබුණේ නිකිටින් විසින් ප්‍රතිනිෂ්පාදිත එකී විදුලි පනිවුඩ පමනකැයි යන සිතිවිල්ල ඇති වීමයි. 6

මා පාඨකයාගේ අතිමහත් චිත්ත

එකාග්‍රනතාවයක් ඉල්ලා සිටින බව මට

වැටහේ. එහෙත් ඓතිහාසික මුසාකරනයේ ක්‍රියාවලිය පිලිබඳ වෝහාර අධ්‍යයනයක් වූ කලි විස්තාරනයන් කෙරේ ප්‍රවේශමිකාරී අවධානයක් ඉල්ලා සිටින්නකි. මැක්මිකින්, හිතාමතා සිදුකල තම විකෘතකරනයන්, සාමාර්ථතත්වයේ තුනී සාටෝපයකින් ආවරනය කර සඟවා ගැනීමට හැකිවන ආකාරයේ හැඩයකට සාක්ෂියේ අඹරා හැඩ ගස්වා ගැනීමේ නිපුනයෙකි. **බෝල්ශෙවිකයන් "ජර්මානු රත්රන්" කරා යලි පැමිණීම 1995** කෘතිය තුල සෙමියොන් ලියන්ද්‍රෙස්ගේ නිගමනය ද එපරිදි යයි කියා සිටින අධෝලිපි සඳහනක සභාය ලබමින්, "විදුලි සංදේශ සාක්ෂි අප්‍රකටව පැවතිය යුතුයයි" කියා සිටින මැක්මිකින්ගේ ප්‍රකාශය මෙහිදී පාඨකයා සිහියට නගා ගත යුතුය.

මේ වූ කලි, ලියන්ද්‍රෙස්ගේ පර්යේෂනය පිලිබඳ හිතාමතා සිදු කල මුසාකරනයකි. ලියන්ද්‍රෙස් සාක්ෂි "අප්‍රකටව පැවතිය යුතුයයි" ප්‍රකාශ කලේ, මැක්මිකින් ගමන්මාන කරන අර්ථයෙන් - එනම්, "ජර්මන් රත්රන්" සම්බන්ධයෙන් ලෙනින්ගේ රඳාපැවැත්මේ පරිමානය, මැක්මිකින් විසින් සිය 'නව ඉතිහාසය' කෘතිය 2017 දී ප්‍රකාශයට පත් කරන තුරු පැහැදිලිව වටහා නොගන්නා ලදැයි යන අරුතෙන් - නොවේ. ඒ වෙනුවට, 1995 දී ලේඛනයේ යෙදෙමින් ලියන්ද්‍රෙස් පැහැදිලිව සඳහන් කලේ, නිකිටින්ගේ 1937 මතක සටහන් වලින් හා 1940 මෙල්ගුනොවිගේ අධ්‍යයනයෙන් කල ඉදිරිපත් කිරීම් විශ්වාස නොකලැකි බව හා නොමග යවන සුලු බවයි. ඔවුන්ගේ කෘතීන් මත විශ්වාසය තැබූ ඉතිහාසඥයන්ට බෝල්ශෙවිකයන්ට එරෙහි වෝදනා සම්බන්ධයෙන් ප්‍රාමාණික ඇගයීමක් කරා එලැඹීමට නොහැකි විය. ඉතිහාසඥයන් අතර නොනැසී පැවතුනු ව්‍යාකූලත්වය සඳහා වූ වඩාත්ම වැදගත් හේතුව වූයේ නිකිටින්ගේ හා මෙල්ගුනොවිගේ කෘතීන් පරිහරනයකොට තිබුණේ, කොයි ලෙසකින් සලකා බැලුව ද, දුර්වල ලෙස ප්‍රතිනිෂ්පාදනය කෙරුණු, දෝෂවලින් පිරී ගිය, සහ නිසි ලෙස විශ්ලේෂනය නොකෙරුණු විදුලි පනිවුඩ 29 ක් පමනක් සමග වීමයි. මෙය අසම්පූර්ණ හා නොමග යවන සුලු වාර්තාවක් බව ලියන්ද්‍රෙස් පැහැදිලි කලේය. ලෙනින් ජර්මන් ඒජන්තයෙකැයි තාවකාලික ආන්ඩුව නැගූ වෝදනාවල සැබෑ පදනම රැඳී තිබුණේ විදුලි පනිවුඩ 66 ක ගොනුවක් මතය.

1990 ගනන්වල මැද භාගයේ දී රහසින් කියැවූ

විදුලි පනිවුඩ 66 හි සම්පූර්ණ එකතුව විමර්ශනය කල මහාචාර්ය ලියන්ද්‍රෙස්, එසේ කල ප්‍රථම ඉතිහාසඥයා වෙයි. තාවකාලික ආන්ඩුවේ වෝදනා සනාථ කරනු වෙනුවට සම්පූර්ණ ලේඛන ගොනුව පිලිබඳ විශ්ලේෂනයක්, බෝල්ශෙවිකයන්ට එරෙහි වෝදනා කුඩු පට්ටම් කර දමයි. ලියන්ද්‍රෙස් මෙසේ ලිවීය:

වත්මන් කෘතිය එක් එක් විදුලි පනිවුඩය පිලිබඳව මෙන්ම සංඛ්‍යාවෙන් 66 ක් වූ සම්පූර්ණ ලේඛන සමූහයම පිලිබඳව ද විශ්ලේෂනයක් ඉදිරිපත් කරන අතර, ජූලි වෝදනාවලට ඒවායින් කිසිදු සභායක් නොලැබේ. ඇත්තෙන්ම බෝල්ශෙවික් පෙට්ටගම් තුලට වැටුණු අරමුදල් පිලිබඳ කථා තිබියේවා, ස්ටොක්හෝම් සිට පෙට්‍රොග්‍රැඩිය කරා කවර හෝ මුදල් සංසරනයක් සිදුවූ බවට සාක්ෂියක් ඒවායින් සොයා ගත හැකි නොවීය. ඇතැම් අවස්ථාවලදී රුබල් 100,000 දක්වා වූ, විශාල මුදල් ගනුදෙනු එම විදුලි පනිවුඩවල ඇතුළත් වූ දෑ අතර ප්‍රමුඛස්ථානයක් ගත් බව සත්‍යයකි. එහෙත් එම මුදල් ගනුදෙනු මගින් නියෝජනය වූයේ ස්කැන්ඩිනේවියාවේ සිට පෙට්‍රොග්‍රැඩිය කරා පාර්වුස්-ෆර්ස්ටෙන්බර්ග් සමාගම විසින් අපනයනය කෙරුණු භාන්ඩ සඳහා කල ගෙවීම්ය. භාන්ඩ පෙට්‍රොග්‍රැඩිය කරා එවන ලද අතර, ගෙවීම් ආපසු ස්ටොක්හෝම් වෙත යැවීන - එහෙත් කිසිදු අවස්ථාවක මෙම මුදල් හුවමාරුව අනෙක් අතට සිදු වී නොතිබින. මෙම මුදල් හුවමාරු සුමෙන්සන් විසින් හසුරුවන ලද නමුදු, ඇය මුදල් යවන්නිය විනා මුදල් ලබන්නිය නොවූවාය. අහම්බයෙන් වුව, ජූලි විමර්ශන පිලිබඳ අලුතින් නිකුත් කරන ලද වාර්තාවලින් ද මෙම නිගමනයට අමතර සභායක් ලැබේ. බෝල්ශෙවිකයන් පාර්වුස්-ෆර්ස්ටෙන්බර්ග්-කොස්ලොවිස්කි-සුමෙන්සන් ජාලය හරහා ජර්මන් අරමුදල් ලබා ගත් බව ඔප්පු කල හැකි සාක්ෂි සොයා අනවරතව සිදු කෙරුණු සොයා බැලීම් තිබියේ වී වුව (තාවකාලික ආන්ඩුව සුමෙන්සන්ගේ වානිජ කටයුතු පමනක් නොව, 1914 පසුභාගයේ සිට 1917 ජූලි දක්වා රුසියාව සමග සිදු වූ සියලු විදේශීය මුදල් ගනුදෙනු පිලිබඳව පරීක්ෂා කලේය), විමර්ශනයේ නිගමනය වූයේ "ජර්මන් සම්බන්ධය" පිලිබඳව සාක්ෂි නොමැති බවයි. 7

විදුලි පනිවුඩ පිලිබඳ ලියන්ද්‍රෙස්ගේ 1995 විශ්ලේෂනය මීට වඩා පැහැදිලි විය නොහැක. ගනුදෙනුවල ස්වභාවය තවදුරටත් අපැහැදිලි නොවීය. මුදල් ගලා ගියේ ස්ටොක්හෝම් සිට පෙට්‍රොග්‍රැඩිය කරා නොව, "පාර්වුස්-ෆර්ස්ටෙන්බර්ග් සමාගමෙන් ස්කැන්ඩිනේවියාවේ සිට පෙට්‍රොග්‍රැඩිය කරා අපනයනය කල භාන්ඩවලට කල ගෙවීම් ලෙස පෙට්‍රොග්‍රැඩියේ සිට ස්ටොක්හෝම් කරාය. - කිසිදු අවස්ථාවක මෙම මුදල් හුවමාරුව අනෙක් අතට සිදු

වි නොතිබෙන.”

ලියන්ද්‍රස් තවදුරටත් සොයා ගත්තේ, “එසේම පෙට්‍රොග්‍රැඩය හා ස්ටොක්හෝම් අතර සිදුවූ විදුලි සංදේශ පනිවුඩ හුවමාරු කේතීකෘත බවට කිසිදු සාක්ෂියක් නොමැති” බවයි.⁸ මෙය, තමන් ස්ටොක්හෝම් සිට නීතිවිරෝධී අරමුදල ලබා ගත් බව කේතාංක භාවිතය මගින් සඟවාලීමට බෝල්ෂෙවිකයන් ප්‍රයත්න දැරූ බවට වූ තාවකාලික ආන්ඩුවේ කියාපෑමට මාරාන්තික ලෙස යටත් වල කැපීය. ලියන්ද්‍රස්ගේ මෙම ප්‍රධාන සොයාගැනීම් මැක්මිකින් නිකම්ම නොතකා හරී.

ලියන්ද්‍රස්ගේ විෂය ග්‍රන්ථය, “ජර්මන් රත්රන්” මතභේදය පිලිබඳ අධ්‍යයනයේ වැදගත් සන්ධිස්ථානයක් ලෙස ප්‍රධාන පෙලේ විද්‍යාර්ථිහු පිලිගනිති. 2005 දී ඉතිහාසඥ ක්‍රිස්ටෝපර් රිඩ් විසින් පලකෙරුණු ලෙනින්ගේ ජීවිත කථාව තුළ ඔහු මෙසේ ලියයි: “[ජර්මානු රත්රන් පිලිබඳ] මිත්‍යාව, එස්. ලියන්ද්‍රස්ගේ බෝල්ෂෙවිකයන් ‘ජර්මානු රත්රන්’ කරා යලි පැමිණීම කෘතිය විසින් වඩාත්ම සාර්ථක ලෙස බිඳ හෙලනු ලැබ ඇත....”⁹ ලියන්ද්‍රස්ගේ කෘතිය පිලිබඳව ස්ලාවික් රිවිවිහි 1996 දී පල වූ විචාරයක් තුළ මහාචාර්ය රෙක්ස් වේඩ් මෙසේ ලියා ඇත:

ලේඛන හැඳැරීමෙන් හා ඒවා පලකිරීම සඳහා සුදානම් කිරීමෙන් ලියන්ද්‍රස් අනර්ඝ කාර්යයක් සිදු කොට ඇත. රුසියානු මුල් පිටපත් සහ ඉංග්‍රීසි පරිවර්තන ඇතුළත් කර ඇති අතර, ඒවායේ සන්දර්භය හා අන්තර්ගතය පැහැදිලි කෙරෙන විස්තීර්ණ සටහන් හා විවරන ද රට යාකොට ඇත. මෙය පහසු කාර්යයක් නොවේ. ඒවා විදුලි පනිවුඩ වන අතර, ඒ අනුව ආකෘතියෙන් දුරවබෝධ වනු පමණක් නොව රුසියන් භාෂාවෙන් ලියැවුණු ඒවා -එනම් ඒවායින් බොහොමයක්- ලතින් අකුරුවලට ද ඉන්පසු පෙරලා රුසියානු බසට ද අක්ෂර පරිවර්තනය කරනු ලැබ ඇති හෙයින් නාමයන් විකෘත වී ඇත. (එම කාලයේ දින 13ක් වූ) රුසියානු හා බටහිර දින දර්ශනයේ දින අතර පැවැති වෙනස වැඩිදුරටත් වැරදි වැටහීම් ගෙන ආවේය. ලියන්ද්‍රස් මේවා හා අනෙකුත් ගැටලු සමග ගනුදෙනු කොට ඇත්තේ ඉමහත් සැලකිල්ලකින් යුතුවය. එමෙන්ම මෙම මතභේදයේ ඉතිහාසය පිලිබඳව, විදුලි පනිවුඩවල සම්භවය පිලිබඳව හා 1917 දී ඒවා නිකුත් කරනු ලැබීම පිලිබඳව අනති ලුහුඬු වාර්තාවක් ද, විදුලි පනිවුඩවල අන්තර්ගතය හා ඒවායේ වැදගත්කම පිලිබඳ මාහැඟි සමාජන අර්ථකථනයක් ද සම්පාදනය කරයි....

ලියන්ද්‍රස් තම ලේඛන මගින් පෙන්නුම් කෙරෙන දේ වලට වඩා වැඩියෙන් දේ කීමෙන්

වැලකීමට විචාර බුද්ධියෙන් යුතුව ක්‍රියාකරයි: පුර්වානුමාන කල හෙල්ෆාන්ඩ් මග ඔස්සේ, 1917 දී ජර්මන් මුදල් පැමිණ නැත. කෙසේවෙතත්, එය රුසියානු විප්ලවය පිලිබඳ අපේ අවබෝධය පෝෂනය කරන ප්‍රධාන ප්‍රතිපදානයකි. එය සියලු බැරැරැම් ඉතිහාසඥයන්ගේ අර්ථ විවරනයන්ට බලපානු ඇති අතර, 1917 බෝල්ෂෙවිකයන්ගේ සාර්ථකත්වය සහ “ජර්මානු රත්රන්” අතර ඔප්පු කල සම්බන්ධයක් පවතිනැයි උපකල්පනය කිරීමට අනායාසයෙන් යොමු ව ඇති වඩාත් පුලුල් පාඨක සමූහයාට ද එමගින් බලපෑමක් ඇති කල යුතුය.¹⁰

මහාචාර්ය වේඩ්ගේ විචාරයෙහි එන වැදගත්ම වාක්‍ය බන්ධය වන්නේ “සියලු බැරැරැම් ඉතිහාසඥයන්” යන්නයි. ශෝන් මැක්මිකින් “බැරැරැම්” ඉතිහාසඥයෙක් නොවේ. ඔහු කිසිසේත්ම ඉතිහාසඥයෙකු නොවේ. ඔහුට තත්‍ය කරනු කෙරේ ගෞරවයක් නැත. ප්‍රතිපත්ති විරහිත අභිවෝදකයෙකු හොර නඩු අටවන්නාක් මෙන් මැක්මිකින්, උපුටා දැක්වීම් සාවද්‍ය ලෙස විස්තර කරමින්, නිර්දෝෂිභාවය පිලිබඳ සාක්ෂි නොතකා හරිමින්, වාර්තාව මුසාකරනයට භාජනය කරයි. ලියන්ද්‍රස්ගේ අධ්‍යයනය විසින් ලෙනින්ට එරෙහි තාවකාලික ආන්ඩුව ගෙන ආ වෝදනා අපකීර්තියට පත් කෙරී තුඩු බැව් ඔහු දනියි. එහෙත්, ලියන්ද්‍රස්ගේ සුප්‍රසිද්ධ හා බලගතු විෂය ග්‍රන්ථය නිකම්ම නොතකා සිටීමට නොහැකි වූ හෙයින් ඔහු, දෙපැත්ත කැපෙන යෙදුම් උචිත ලෙස භාවිතා කිරීමෙන් 1995 එම කාර්යයේ නිගමන ද ලෙනින් හා බෝල්ෂෙවිකයන්ට එරෙහිව බොරු වෝදනා ගොඩ නැඟීමේ සිය ව්‍යායාමය ද අතර කිසිදු පරස්පර විරෝධයක් නැති යන අදහස ඇති කිරීමට යන්න දරයි.

එක් අවසාන කරුණක් කෙරේ අවධානය යොමු කරමි: ලෝක සමාජවාදී වෙබ් අඩවිය මහාචාර්ය ලියන්ද්‍රස් සම්බන්ධ කර ගත් විට ඔහු ප්‍රකාශ කලේ, 1995 දී තමා බැස ගත් නිගමන වෙනස් කිරීමට හේතු විය හැකි කිසියම්ම හෝ නව තොරතුරක් තමාට දැක ගන්නට ලැබී නැති බවයි.

ශෝන් මැක්මිකින්, ඉතිහාසය පිලිබඳ මුසාවාදියෙකු ලෙස හෙලිදරව් වී සිටී.

සටහන්:
1 The Russian Revolution: A New History (New York: Basic Books, 2017), පි. 133.
2 බලන්න: <https://history.nd.edu/faculty/directory/semion-lyandres/>
3 Lyandres, පි. 1.
4 එම, පි. 4.
5 එම
6 එම
7 එම, පි. 94-95. ඇල අකුරු මුල් කෘතියෙහි.
8 එම, පි. 95.
9 Lenin- ක්‍රිස්ටෝපර් රිඩ් (London and New York: Routledge, 2005), පි. 295.

10 රෙක්ස් ඒ.වේඩ්, ‘Review of The Bolsheviks’ “German Gold” Revisited: An Inquiry into the 1917 Accusations, by Semion Lyandres, Slavic Review, 55 වෙලුම, අංක 2 (1996 ඔක්තෝබර්), පි. 486-487.